

Sygn. akt V CO 73/21

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa M. P.
przeciwko D. P.
o rozwód,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 30 kwietnia 2021 r.,
wniosku Sądu Okręgowego w C. o oznaczenie sądu właściwego
do rozpoznania sprawy o sygn. akt I 1 RC (...),

odmawia oznaczenia sądu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 17 marca 2021 r. Sąd Okręgowy w C. zwrócił się od Sądu Najwyższego z wnioskiem o oznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy z powództwa M. P. przeciwko D. P. o rozwód. Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z treścią pozwu strony obecnie zamieszkują na terenie Niemiec, a poprzednio zamieszkiwały razem w Polsce w miejscowości Z.. Wobec tego, w ocenie Sądu Okręgowego, ustalenie właściwości na podstawie art. 41 k.p.c. nie było możliwe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 45 k.p.c. Sąd Najwyższy dokonuje oznaczenia sądu, przed który należy wytoczyć powództwo, jeżeli w świetle okoliczności sprawy nie można ustalić właściwości miejscowej.

W sprawach ze stosunku małżeństwa, stosownie do art. 41 k.p.c., powództwo wytacza się wyłącznie przed sąd, w którego okręgu małżonkowie mieli

ostatnie wspólne miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym ma jeszcze miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda. W tych okolicznościach konieczność oznaczenia przez Sąd Najwyższy sądu, przed który należy wytoczyć powództwo o rozwód, aktualizuje się dopiero w razie stwierdzenia, że żadna ze stron nie zamieszkuje w Polsce ani nie ma miejsca zwykłego pobytu w ostatnim wspólnym miejscu zamieszkania małżonków.

Wbrew twierdzeniom Sądu Okręgowego z treści pozwu wynika, że miejscem zamieszkania pozwanego jest Z. (k. 2), na co wskazuje także treść złożonego przez powódkę pisma z 5 stycznia 2021 r. (k. 19). Pod tym adresem małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce zamieszkania (k. 29). Powódka wskazała, że pozwany przebywał czasowo w Niemczech, przy czym brak uzasadnionych podstaw, aby przyjąć, że w chwili wniesienia powództwa ten stan był utrwalony. Sąd Okręgowy nie zakwestionował w istocie prawdziwości oświadczenia powódki co do miejsca zamieszkania pozwanego w kraju. Należy przy tym zauważyć, że pismo powódki z 4 lutego 2021 r. (k. 23, 28) nie uchybia temu ustaleniu o tyle, że wskazano w nim prawdopodobnie adres pracodawcy pozwanego. W treści fragmentu umowy znajdującej się w aktach sprawy również wskazano adres pozwanego w Polsce (k. 24). W tych okolicznościach nie można uznać, że brak jest podstaw do określenia właściwości miejscowej na podstawie art. 41 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.